

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 28.03.2017

DPPI-WPPIP.4087.9.2017.BS

**Dyrektorzy szkół,
Nauczyciele bibliotekarze bibliotek szkolnych**

Szanowni Państwo,

w Ministerstwie Edukacji Narodowej w ostatnim czasie odbieramy listy, które świadczą o niepokoju w środowisku nauczycieli bibliotekarzy pracujących w bibliotekach szkolnych. Wyrażana jest w nich obawa o los bibliotek szkolnych i przyszłość zawodową nauczycieli bibliotekarzy. Chcę zapewnić Państwa, że resort edukacji nie prowadzi żadnych prac zmierzających do likwidacji bibliotek szkolnych. Informacje sugerujące takie działania są nieprawdziwe.

Biblioteki szkolne są nieodłączną częścią systemu edukacji. Rola bibliotek szkolnych nie jest ani marginalizowana, ani pomijana.

Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży to jeden z podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa zarówno w ubiegłym roku szkolnym 2015/2016, jak i w roku szkolnym 2016/2017. Świadczy to o tym, jak duże znaczenie ma dla Minister Edukacji Narodowej promowanie czytelnictwa oraz jaką wagę przykładają do roli i znaczenia bibliotek szkolnych.

W ramach nadzoru pedagogicznego – w tym roku szkolnym - część bibliotek szkolnych zostanie skontrolowanych przez kuratorów oświaty.

Rola i znaczenie biblioteki szkolnej została wzmocniona w nowym prawie oświatowym. Przepisy odnoszące się do zadań biblioteki szkolnej zostały przeniesione do ustawy Prawo oświatowe (art. 98, 103 i 104 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹).

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe (art. 104), organizacja biblioteki uwzględnia w szczególności zadania w zakresie:

- 1) gromadzenia i udostępniania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych, zgodnie z art. 22aj ustawy o systemie oświaty;
- 2) tworzenia warunków do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się; organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną uczniów, w tym w zakresie podtrzymywania tożsamości narodowej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym;
- 5) przeprowadzania inwentaryzacji księgozbioru biblioteki szkolnej, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 27 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i 908 oraz z 2013 r. poz. 829).

Również w rozporządzeniu z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 59

*szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej*², znalazły się odniesienia do roli bibliotek szkolnych.

Zadaniem szkoły podstawowej jest wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru utworów literackich i innych tekstów kultury. Szkoła podejmuje działania mające na celu rozbudzenie u uczniów zamiłowania do czytania oraz działania sprzyjające zwiększeniu aktywności czytelniczej uczniów, kształtuje postawę dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika, przygotowanego do otwartego dialogu z dziełem literackim. W procesie kształcenia i wychowania wskazuje rolę biblioteki (szkolnej, publicznej, naukowej i in.) oraz zachęca do podejmowania indywidualnych prób twórczych. Wysokie kompetencje czytelnicze wpływają na sukces uczniów w szkole, a w późniejszym życiu pozwalają pokonywać uczniom ograniczenia i trudności związane z mniej sprzyjającym środowiskiem społecznym. Czytanie jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury, to jedna z najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w procesie kształcenia.

Ważne jest, aby zainteresować ucznia czytaniem na poziomie szkoły podstawowej. Uczeń powinien mieć zapewniony kontakt z książką, np. przez udział w zajęciach, na których czytane są na głos przez nauczycieli fragmenty lektur, lub udział w zajęciach prowadzonych w bibliotece szkolnej. W ten sposób rozwijane są kompetencje czytelnicze, które ukształtują nawyk czytania książek również w dorosłym życiu.

Zatem obawy odnoszące się do umniejszania roli biblioteki nie znajdują potwierdzenia w świetle przywołanych przepisów prawa oświatowego.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 356

Odnosząc się natomiast do kwestii dotyczącej wynagrodzeń nauczycieli informuję, że obecnie toczące się prace nad zmianami sposobu finansowania zadań oświatowych nie powodują wyłączenia finansowania nauczycieli bibliotekarzy. Nowa koncepcja finansowania opiera się na tej samej co dotychczas puli środków w systemie i nie może tym samym spowodować zmniejszenia się finansowania w skali całego systemu.

Środki na wynagrodzenia nauczycieli, w tym również nauczycieli bibliotekarzy, są zabezpieczone w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Głównym źródłem dochodów JST jest subwencja oświatowa. W subwencji oświatowej uwzględnia się i nadal będzie się uwzględniało wynagrodzenia nauczycieli w tym również wynagrodzenia nauczycieli bibliotekarzy.

W przedstawionej przez MEN nowej propozycji podziału części oświatowej subwencji ogólnej uwzględniony został jako jeden z elementów składowych komponent finansowania na oddział, który dotychczas nie był uwzględniany w algorytmie podziału. Pomysł finansowania w ramach tego komponentu polega na uwzględnieniu w pewnej części kosztów wynagrodzeń nauczycieli wynikających z ramowych planów nauczania. Oprócz komponentu finansowania na oddział, w algorytmie znajdują się jeszcze inne elementy, tj. dodatkowa subwencja na oddział, podstawowa subwencja na ucznia, dodatkowa subwencja na ucznia. W ramach środków naliczonych tymi komponentami możliwe będzie finansowanie innych zadań oświatowych w tym również wynagrodzeń nauczycieli bibliotekarzy, pedagogów, psychologów, itp. ale i też wynagrodzeń pracowników niepedagogicznych.

Z wyrazami szacunku,

Anna Zalewska